

Beretning om Ambisagen

ministeren . . . »giver Folketinget urigtige eller vildledende oplysninger, eller under Folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for Tingets bedømmelse af sagen« (§ 5, stk. 2).

3. Regeringen har erkendt, at den ved fremsættelsen af lovforslaget om ambien i 1987 var orienteret om, at ambiordningen kunne være stridende mod EF-regler. Dette er oplyst af statsministeren ved besvarelsen af forespørgsel F 24 den 23. april 1992 (Folketingstidende 1991-92, spalte 9158-59) og er desuden godtgjort flere steder i materialesamlingen af 6. april 1992, der omfatter en lang række af Statsministeriets og andre ministeriers interne dokumenter.

En række af de dokumenter, der er afdækket, således f.eks. den fortrolige notits af 16. oktober 1987 fra en arbejdsgruppe under Arbejdsministeriet, Finansministeriet, Økonomiministeriet og Skatteministeriet til statsministeren, udenrigsministeren og 11 andre ministre, leverer dokumentation for, at den overvejende del af regeringens medlemmer havde kendskab til, at EF formentlig ville anse ambien for stridende mod EF-retlige regler. Arbejdsgruppen har i sin notits forsøgt, hvad der kaldes »at etablere . . . en mulig argumentation« for det standpunkt, at ambien ikke har karakter af en omsætningsafgift. Det må have stået klart for alle, der har udarbejdet, og alle, der har læst notitsen, at man bevægede sig på helt tynd is, og at det var overvejende sandsynligt, at man var i færd med at disponere i strid med EF-retlige regler.

I denne beretning fra Udvalget for Forretningsordenen fremgår det i særdeleshed af de citerede afsnit af Udenrigsministeriets brev til Justitsministeriet af 17. september 1987, af Udenrigsministeriets telefax til Skatteministeriet af 18. september 1987 og – mest tydeligt – af Justitsministeriets fortrolige notat til Statsministeriet, Arbejdsministeriet og Udenrigsministeriet af 3. november 1987, at en række af regeringens mest betroede embedsmænd har vurderet ambien som værende i strid med EF-regler. Justitsministeriets notat konkluderer lige ud, at ordningen sandsynligvis er ulovlig (»overvejende sandsynligt . . . at . . . indebærer et element af ulovlig statsstøtte«), og at ulovligheden vil blive opdaget (»vil antagelig blive bemærket af Kommissionen«).

4. Problemet kan herefter afgrænses til, om regeringen i forbindelse med fremsættelsen,

behandlingen og vedtagelsen af ambien har orienteret Folketinget på så omhyggelig og korrekt måde, som Folketinget kan forlange af sin regering.

Dette er ganske afgjort ikke tilfældet.

Statsministeren har i besvarelsen af F 24 bekræftet, at »set i bakspejlet kunne det måske nok se .. ud«, som om regeringen ikke orienterede Folketinget godt nok. Udenrigsministeren har i medierne indrømmet, at regeringen »tog en chance«. Andre regeringsmedlemmer har udtalt sig på linie hermed.

Det må til enhver tid høre med til en ansvarlig regerings selvfølge handle måde, at den indvier det Folketing, hvoraf regeringen udgår, i de problemer, der med sikkerhed eller med høj grad af sandsynlighed vil udspringe af den påtænkte lovgivning.

Ønsker en regering af skaffe flertal for en lovgivning, der med sikkerhed eller høj grad af sandsynlighed kan forventes at blive tilsidesat som ulovlig i forhold til international ret, herunder EF-ret, må statsministeren og regeringens øvrige medlemmer loyalt og ufortøvet undersøge, om Folketinget er rede til et sådant juridisk eksperiment. Ellers foreligger der – som i dette tilfælde – bevidst eller groft uagtsom vildledning eller fortieelse af væsentlige forhold over for Folketinget.

5. Fremskridtspartiet fremsatte den 21. april 1992 beslutningsforslag B 86 (forslag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod økonomiminister og skatteminister Anders Fogh Rasmussen i anledning af ambisagen), jf. FF sp. 9037 (mundtlig fremsættelse), tillæg A sp. 6447 (forslaget som fremsat) og FF sp. 9241 (1. behandling). Forslaget blev efter 1. behandling den 23. april 1992 henvist til Udvalget for Forretningsordenen.

Beslutningsforslaget går ud på, at Folketinget sætter økonomiminister og skatteminister Anders Fogh Rasmussen, født den 26. januar 1953 i Ginnerup, under tiltale for Rigsretten til strafs lidelse i medfør af § 5, stk. 1, subsidiært § 5, stk. 2, i lov nr. 117 af 15. april 1964 om ministres ansvarlighed for i folketingsåret 1987-88, 1. samling, forsætligt eller af grov uagtsomhed at have tilsidesat de forpligtelser, der påhviler ham efter hans embedes beskaffenhed, ved under eller i forbindelse med Folketingets behandling og efterfølgende vedtagelse af lovforslaget om arbejdsmarkedsbidrag at have givet Folketinget urigtige eller vildledende oplysninger og at have fortiet oplysninger, der var af